

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลทหารแรกรเกิดป่วยกับคุณภาพ
การพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปกครอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ไพรี เทพมาลาพันธ์ศิริ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^๑
ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. นุจรี ไชยมงคล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษายาร่วม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุนี พงศ์จตุรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประชาน
(คร. กิพวัลย์ カラามากุ)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นงรี ไวยนังกอก)

ก ร ร บ ร 2
กรรมการ

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ จันทร์ | ระเบรจ)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยนรภพ

นาย ทวีพูลวรลักษณ์ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนีกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)
วันที่ 23 เดือน มกราคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. นุจิรี ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุนี พงศ์จตุรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอรบกวนขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ รวมทั้งประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. ทิพวัลย์ ดาวรามาศ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ จันทร์ประเสริฐ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้ คำแนะนำการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอรบกวนขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประลิขบัญชีและสาขาวิชาความรู้ในระหว่างการศึกษา และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ฟอล์กที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอรบกวนขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชลบุรี พยาบาลประจำหอผู้ป่วยทราบแรก เกิดป่วย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ข้อมูลตลอดจนให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนอย่างดีในการ ทดสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณผู้ปกครองทราบแรกเกิดป่วยที่ได้ให้ ความร่วมมืออย่างดีในการทดสอบใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอรบกวนขอบพระคุณเตียงเอี่ยม กัง แม่ชมนาก พี่และน้องที่ให้กำลังใจและสนับสนุน ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณภูมิคุณติวาเด่นพาร์ นูรพาราจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้เข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและ ประสบความสำเร็จมาตรา문เท่าทุกวันนี้

ไพราระ เทพมาลาพันธ์ศิริ

51911367: สาขาวิชา: การพยาบาลเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คำสำคัญ: ทารกแรกเกิดป่วย/ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง/ คุณภาพการพยาบาล

ไฟราระ เทพมาลาพันธ์ศรี: ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน
การคุ้มครองและการรักษาเด็กป่วยกับคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปกครอง (RELATIONSHIPS
BETWEEN PARENT PARTICIPATION TO CARE FOR SICK NEWBORN AND QUALITY OF
NURSING CARE AS PERCEIVED BY THE PARENT) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: นุชรี
ไชยมงคล, Ph.D., ญี่ปุ่นศจตุริวิทย์, Ph.D. 100 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการคุ้มครองและการรักษาเด็กป่วยกับคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็น
ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้คุ้มครองเด็กป่วย จำนวน 60 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลที่ไปของผู้ปกครองและ
ตารางเรคเกิดป่วย แบบสอบถามความการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการคุ้มครองผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษา
ในโรงพยาบาล และแบบสอบถามคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วย แบบสอบถาม 2 ชุดหลัง
มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และ 0.83 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟ์ของ cronbach เท่ากับ .90 และ .95 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามั่นคงร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัยและสถิติทางสถิติทางเด็กของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการคุ้มครองและการรักษาเด็กป่วยมีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 53.10 ($SD = 13.58$, range 29-79) และคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปกครองมีคะแนน
เฉลี่ยเท่ากับ 144.17 ($SD = 20.70$, range 80-180) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการคุ้มครองและการรักษาเด็ก
ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปกครอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .431, p < .01$) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล
และด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพการพยาบาลอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($r = .440, p < .001$ และ $r = .403, p < .01$ ตามลำดับ) ด้านกิจกรรมที่ทำประจำมี
ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .255, p < .05$) ส่วนด้านกิจกรรมการ
พยาบาลมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็น
ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพการพยาบาล
ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง โดยพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลเด็กขึ้นสูง ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมี
ส่วนร่วม โดยเฉพาะด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล และด้านการตัดสินใจให้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้
มาตรฐานคุณภาพการพยาบาลดียิ่งขึ้น

51911367: MAJOR: PEDIATRIC NURSING; M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

KEY WORDS: SICK NEWBORN/ PARENT PARTICIPATION/ QUALITY OF NURSING CARE

PIROE TEPMALAPUNSIRI: RELATIONSHIPS BETWEEN PARENT

PARTICIPATION TO CARE FOR SICK NEWBORN AND QUALITY OF NURSING CARE AS PERCEIVED BY THE PARENT. THESIS ADVISORS: NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D., YUNEE PONGJATURAWIT, Ph.D. 100 P. 2010.

The purpose of this research was to examine the relationships between parent participation to care for sick newborn and quality of nursing care as perceived by the parent. Purposive sample consisted of 60 parents who were primary caregivers of the sick newborns admitted to the sick newborn care unit at Chon Buri hospital, Chon Buri province from March to April, 2010. Research instruments included the parent's and the sick newborn's demographic questionnaires, the Parental Actual Participation Scale and the Nursing Care Quality questionnaires. The indices of content validity of the Parental Actual Participation Scale and the Nursing Care Quality questionnaires were 1.00 and 0.83 respectively. Cronbach's alpha coefficients of the Parent Participation Scales and the Nursing Care Quality questionnaires were .90 and .95 respectively. Data were analyzed by using frequencies, percentage, means, standard deviations, ranges and Pearson's product moment correlation coefficient.

The study results revealed that mean score of parent participation was 53.10 ($SD = 13.58$, range = 29-79), and mean score of quality of nursing care as perceived by the parent was 144.17 ($SD = 20.70$, range = 80-180). The relationship between parent participation to care for sick newborn and quality of nursing care as perceived by the parent was positively significant ($r = .431, p < .01$). Subscales of parent participation of information sharing, decision making and routine care were positively and significantly correlated to the quality of nursing care ($r = .440, p < .001, r = .403, p < .01$ and $r = .255, p < .05$, respectively). However the subscale of nursing activities was not correlated ($p > .05$). This finding suggests that Pediatric Advanced Practice Nurse (P-APN) should promote and improve parent participation and quality of nursing care that can be considered as evidence base for further development of nursing care quality.

สารบัญ

หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่	๖
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
สมมติฐานของการวิจัย	๕
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
นิยามศัพท์เฉพาะ	๖
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
ทาริกแรกเกิด	๘
แนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลการแก้ไขปัญหา	๑๓
คุณภาพการพยาบาล	๑๗
3 วิธีดำเนินการวิจัย	๓๐
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๑
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	๓๒
การพิทักษ์ลิขสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	๓๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	36
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปักธง และหารถแกรเกิดป่วย	36
ส่วนที่ 2 คะแนนการมีส่วนร่วมของผู้ปักธงในการดูแลทหารแกรเกิดป่วย โดยรวม และรายด้าน และคุณภาพการพยาบาลคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ ของผู้ปักธงโดยรวม	39
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปักธงในการดูแลทหาร แกรเกิดป่วยกับคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ปักธง	45
5 สรุป อกีประยพล	47
สรุปผลการวิจัย	47
อกีประยพล	49
ข้อเตือนแนะ	55
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	55
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	77
ภาคผนวก ค	86
ภาคผนวก ง	92
ภาคผนวก จ	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย (n=60)	37
2 จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของอาการแรกเกิดป่วย	38
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของข้อมูลทั่วไปของอาการแรกเกิดป่วย	39
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของจำนวนร่วมของผู้ป่วยในการดูแลอาการแรกเกิดป่วยโดยรวมและรายด้าน	40
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย คะแนนรายข้อของการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยใน การดูแลอาการแรกเกิดป่วยด้านกิจกรรมที่ทำประจำ	41
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย คะแนนรายข้อของการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยใน การดูแลอาการแรกเกิดป่วยด้านกิจกรรมการพยาบาล	41
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย คะแนนรายข้อของการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยใน การดูแลอาการแรกเกิดป่วยด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ป่วย กับบุคลากรพยาบาล	43
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย คะแนนรายข้อของการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยใน การดูแลอาการแรกเกิดป่วยด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแล	44
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ของคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยโดยรวมและรายด้าน	45
10 ค่าสมバランスที่สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ป่วย ใน การดูแลอาการแรกเกิดป่วยโดยรวมและรายด้านกับคุณภาพการพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วย	46

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กราฟแนวคิดในการวิจัย ..... หน้า 5